A°. 1847. N° 127.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Saturdag den 23 October.

LONDEN den 20 october.

Laatstleden zondag heeft de hertog *de Broglie* eene langdurige conferentie gehouden met den burggraaf *Palmerston*, ten gevolge van uit Parijs ontvangen belangrijke depêches.

— De Regering zou voornemens zijn de zuidelijke kust des Rijks te versterken. Ook spreekt men van het plan om aanhoudend een esquader in het Kanaal te doen kruisen.

— De finantiële toestand, in welken Engeland sedert geruimen tijd verkeert, blijft steeds hoogst kommervol; door dat de Bank van Liverpool hare betalingen heeft geschorst is die toestand, veroorzaakt door de opeenstapeling van faillieten, nog veel verergerd. Daarbij komen nu nog de velerlei valsche geruchten, welke verspreid worden en nog grooter spanning doen ontstaan. Zoo verhaalde men onderanderen gisteren, dat nog twee banken te Liverpool hare betalingen hadden gestaakt, hetwelk later bleek geheel bezijden de waarheid te zijn.

Maandag avond is eene deputatie van de bankiers, kooplieden en reeders van Liverpool in deze hoofdstad aangekomen, ten einde bij de Regering aan te dringen op het nemen van maatregelen tot herstel van het handelscrediet. Gisteren middag is deze deputatie door lord *John Russell* ontvangen; ook de Kanselier van den Exchequer en de President van den Raad van Koophandel waren daarbij tegenwoordig. Geruimen tijd onderhield men zich met elkander, en lord *Russell* eindigde met te zeggen, dat HH. Ms. Ministers deze belangrijke zaak in overweging zouden nemen, hoewel hij geen hoop kon geven op eene zoodanige tusschenkomst dat daardoor de algemeene vrees verligt en het vertrouwen hersteld werd.

Te Liverpool is gisteren middag bekend gemaakt, dat de pogingen der Koninklijke Bank aldaar om ondersteuning te erlangen mislukt waren en zij hare operatien dus niet kon hervatten; zij had wel ondersteuning kunnen erlangen, maar op geheel onaannemelijke voorwaarden. Men verwacht nog altijd dat aan de Koninklijke Bank hulp zal worden verleend.

Men zegt dat gisteren door de Bank alhier 150,000 ponden sterling in goud, voornamelijk van Parijs, ontvangen zijn.

In een der dagbladen wordt, naar aanleiding der tegenwoordige finantiële omstandigheden, de maatregel herinnerd, door den beroemden *Pitt*, ten jare 1797, in soortgelijke crisis genomen. Hij vormde het plan, dat door het Lagerhuis werd goedgekeurd, om Exchequerbills, ten bedrage van vijf millioen ponden sterling, uit te geven, onder het bestuur van commissarissen, die deze sommen zouden voorschieten op goederen, in tot dat einde ingerigte pakhuizen op te slaan, en welke goederen, voor zoo ver zij dan niet gelost waren, den 1 mei des volgenden jaars verkocht zouden worden. De interest der op deze wijze geleende sommen was 3 ponden 16 schellingen per cent. Deze maatregel, zegt de levensbeschrijver van *Pitt*, had in allen opzigte de gewenschte uitwerking.

— In het jaar 1737 waren de 3 per cents geconsolideerden tot 107 per cent gestegen, den hoogsten prijs welken zij ooit bereikten, en den 20 september 1797 waren zij, ten gevolge van het mislukken der onderhandelingen om vrede met Frankrijk te sluiten, tot 47⅞ per cent gevallen, den laagsten prijs tot welken zij ooit daalden.

— Eergisteren werd te Manchester eene vergadering van katoenwevers gehouden, waar 24 districten vertegenwoordigd waren; men besloot met algemeene stemmen, den 21 dezer in alle districten het werk te staken, wanneer het plan om het loon op dien dag te Ashton te verminderen niet werd ingetrokken. Tevens werd eene deputatie belast zich naar Londen te begeven, ten einde aan de Regering den toestand van den katoenhandel bloot te leggen.

— In Cheshire, in den tuin van den heer *Baty*, staat thans een perenboom weder fraai in bloei.

PARIJS den 20 october.

Men verzekert dat al de Ministers tegen den 29 dezer op een groot diner genoodigd zijn, hetwelk dien dag, bij gelegenheid van den zevenden verjaardag van het tegenwoordig Kabinet, op het paleis van St. Cloud zal worden gegeven.

— Prins *Jérôme Bonaparte* heeft in deze hoofdstad een huis aangekocht, waar hij voortaan zal mogen blijven wonen.

— De speculanten en kapitalisten alhier schijnen zich niet zeer te bekommeren over den moeijelijken toestand, waarin de handel in Engeland zich bevindt. De Engelsche 3 per cents staan thans onder de 80 per cent en de Fransche 3 per cents boven de 75; nooit was het verschil tusschen deze beide fondsen zoo gering. Toen de Engelsche 3 per cents boven pari stonden, waren de Fransche op 85 a 86.

— De Regering zou voornemens zijn een apostolischen prefect te Nouka-Hiva, het voornaamste punt op de Markiezen-Eilanden, te benoemen.

— De uitvoer van muntspecien uit de Vereenigde Staten van Noord-Amerika naar Frankrijk had in de tweede veertien dagen van october voortgeduurd. De Amerikaansche dagbladen melden dat het stoomschip *Union* en de paketboot van den 30sten te zamen voor één millioen francs stukken van vijf francs en Mexicaansche dollars, naar Hâvre bestemd, hadden medegenomen.

— Eene crisis is in Zwitserland op handen, maar schijnt de staatkundige wereld niet veel te verontrusten. Men spreekt van eene interventie van Oostenrijk en Frankrijk; de Oostenrijkers maken dan ook reeds militaire bewegingen, maar Frankrijk schijnt daarmede nog niet aangevangen te hebben.

— De nieuwe minister van buitenlandsche zaken te Turin is de graaf *de Saint-Marsan*, die zich van 1839 tot 1842, gedurende zijn verblijf te 's Gravenhage als gevolmagtigd minister van Sardinië bij het Nederlandsche Hof, zoo vele vrienden heeft gemaakt.

— In naam van den Groothertog van Toskane heeft de marquis *Rinuccini* den 11 dezer het hertogdom Lucca in bezit genomen. Al de overheidspersonen hebben den eed van trouw en gehoorzaamheid afgelegd, waarna een besluit van den Groothertog werd bekend gemaakt, bij hetwelk bepaald wordt; dat de functien van de Ministers en de leden van den Raad van State van Lucca ophouden, dat zij echter hun inkomen behouden; alle overige ambtenaren blijven in hunne betrekkingen werkzaam; alle door de vorige Regering toegewezen eereteekenen en pensioenen blijven van kracht; ook de wetten en reglementen worden voorloopig behouden. Vervolgens wordt eene van de grondbeginselen der Toskaansche Regering ook tot Lucca uitgestrekt, namelijk de afschaffing van de doodstraf, en eindelijk wordt aan vele misdadigers gratie verleend. Bij de acte van afstand van *Karel Lodewijk*, onderteekend te Modena den 5 october, is bepaald, dat hij den titel van Hertog van Lucca voor zich en zijnen Zoon behoudt.

— In een geheim consistorie, den 4 dezer gehouden, heeft paus *Pius IX* verscheiden aartsbisschoppen en bisschoppen benoemd. Onder de eersten behoort monsignore *Giuseppe Valerga*, die tot patriarch van Jeruzalem is verheven. Dit was gedurende de laatste tijden een bloote eeretitel, maar thans, nu vele moeijelijkheden, door schikkingen met de Porte, uit den weg zijn geruimd, kan dit patriarchaat van groot gewigt worden.

De feesten te Rome, die anders in den aanvang van october met dans en straatmuzijk gevierd werden, hadden dit jaar een ernstiger en meer militair karakter. Bij gelegenheid eener revue exerceerde de burgerwacht voor de eerstemaal gelijktijdig met de linietroepen, en uit alles bleek de eendragtige zin die tusschen deze beide corpsen heerscht. Des avonds, bij het huiswaarts trekken, werd de Corso verlicht, en aan het gejubel der menigte scheen geen einde te zullen komen.

— Te Bologna heeft den 10 dezer eene nieuwe demonstratie plaats gehad, bij gelegenheid der inwijding eener buste van *Pius IX*, welke uit Rome naar Bologna gezonden was, in ruiling voor het vaandel van Bologna. De overheden, de nationale garde en de gansche bevolking hebben aan dit feest deel genomen, en verscheiden redevoeringen werden daarbij uitgesproken.

— Nadere berigten uit Madrid tot den 15 dezer deelen mede, dat de eerste ontmoeting tusschen de Koningin en hare Moeder zeer hartelijk is geweest. In den vroegen morgen van den 14 dezer was *Maria Christina* met den hertog van *Rianzares* in de Spaansche hoofdstad aangekomen, en reeds spoedig begaf zij zich naar het paleis, waar zij meer dan drie uren met de Koningin en den Koning in gesprek bleef. Des middags dineerden de Koningin-Moeder en de hertog van *Rianzares* op het Koninklijk paleis; den 15den ontvingen zij aan hun paleis vele bezoeken. — *El Clamor Publico* meent dat de infant don *Francisco de Paula* verlof heeft bekomen om te Madrid terug te keeren.

's GRAVENHAGE den 21 october.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden brengt de Commissie, belast geweest met het overbrengen aan Z. M. der lijst van candidaten voor het voorzitterschap, bij monde van den heer *Gevers van Endegeest*, verslag uit. Voorts is ingekomen een Koninkl. besluit van gisteren, waarbij jonkh. *W. Boreel van Hogelanden* benoemd wordt tot voorzitter der Tweede Kamer, gedurende het zittingsjaar 1847—1848.

De tijdelijke Voorzitter wenscht den heer *Boreel* geluk met het vertrouwen en de onderscheiding, hem aanvankelijk ten deel gevallen door de keus der Kamer, welke door de benoeming des Konings is bevestigd geworden, en verzoekt hem thans het praesidium over te nemen.

De heer *Boreel* aanvaardt dit met de volgende aanspraak:

„ *Edel Mogende Heeren*, het vertrouwen van U Edel Mogenden, door de keus des Konings bekrachtigd, heeft mij het voorzitterschap dezer aanzienlijke Vergadering opgedragen. Die onderscheiding schat ik hoog, omdat ik daarin een bewijs meen te mogen zien, dat mijne handelingen in deze Vergadering, gedurende de vijf jaren dat ik aan zoo vele gewigtige werkzaamheden deel nam, bij U Edel Mogenden goedkeuring mogten vinden. Maar indien ik dit uitstekend blijk van uw vertrouwen op hoogen prijs weet te stellen, dan ontveins ik mij niet, hoe moeijelijk en teeder de taak is, die mij is opgelegd, en ik gevoel hoe onmogelijk het mij zal zijn mijnen waardigen voorganger alhier, wiens verlies als lid der Kamer wij allen betreuren, slechts eenigermate te evenaren. Ik zou dan ook werkelijk voor het aanvaarden dier gewigtige betrekking terugdeinzen, indien ik niet vertrouwen mogt dat diezelfde welwillendheid, die mij op deze plaats geroepen heeft, mij ook bij de vervulling der daaraan verbonden pligten niet ontvallen zal.

„ Edel Mogende Heeren, deze Zitting der Staten-Generaal zal hoogst belangrijk zijn. Behalve vele andere gewigtige wetsontwerpen, zullen er ook van Regerings wege voorstellen tot herziening onzer Grondwet aan de beoordeeling van U Edel Mogenden onderworpen worden. Bij hunne behandeling zal voorzeker kalmte en vastberadenheid de beraadslagingen der Nederlandsche Volksvertegenwoordigers kenmerken, en hoe gelukkig zou ik mij achten indien ik, bij het einde dezer Zitting, van U Edel Mogenden de getuigenis mogt ontvangen, eene ordelijke en onpartijdige leiding aan de beraadslagingen gegeven en door mijne handelingen het gemeen overleg bevorderd te hebben.

„ Edel Mogende Heeren, het eenig en bestendig doel, dat wij allen beoogen, waartoe wij allen willen medewerken, zij dan ook nu weder, bij ruimere ontwikkeling onzer grondwettelijke instellingen, het heil van Nederland.

„ Ik verklaar het voorzitterschap te aanvaarden."

De heer *Faber van Riemsdijk* stelt voor, de rede van den Voorzitter te doen drukken. — Dit voorstel van onderscheiden zijden ondersteund wordende, wordt hiertoe besloten.

Naar aanleiding van het verhandelde in de vorige vergadering, wordt voorlezing gedaan van een brief van den voormaligen voorzitter der Kamer, den heer *Bruce*, die, ten gevolge zijner benoeming tot gouverneur van Overijssel, zijn ontslag neemt als lid der Kamer. — Aangenomen voor kennisgeving, terwijl van dat ontslag mededeeling zal worden gedaan aan Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken.

Zijn ontvangen vier Koninklijke boodschappen van den 19 en 20 dezer, ten geleide van ontwerpen van wet, als: 1°, betrekkelijk de ondersteuning van behoeftigen; welk ontwerp, in de Zitting van 1845—1846, buiten afdoening gebleven is; — 2°, tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren over 1848; — 3°, betrekkelijk de opheffing van het fonds voor de kosten tot droogmaking van den Zuidplas in Schieland, — en 4°, vier en twintig ontwerpen tot vaststelling van het IIde en IIIde boek van het wetboek van strafregt. — Al deze ontwerpen zijn van memorien tot toelichting vergezeld, en zullen, met de daartoe behoorende stukken, verzonden worden aan de Afdeelingen der maanden october en november, die heden zullen worden zamengesteld.

Is ingekomen eene missive van den Minister van Finantien, van den 30 september jongstleden, waarbij wordt medegedeeld het algemeen verslag van het gebruik der geldmiddelen gedurende den jare 1845. Dat stuk zal worden gedrukt en rondgedeeld en verzonden aan eene Commissie, om daaromtrent een verslag uit te brengen. Die Commissie zal bestaan uit de heeren *Gouverneur*, *Nedermeijer van Rosenthal*, *Verwey Méjan*, *van Naamen* en *van Panhuys*.

Zijn ingekomen onderscheiden verzoekschriften, waarvan sommige van geheel personelen aard zijn. Bij een adres uit Steenbergen wordt op het invoeren van bezuinigingen aangedrongen. Bij een der requesten, van huurkoetsiers uit Rotterdam, wordt aangedrongen op eene vermindering der personele belasting, voor zoo veel aangaat de paarden, die zij voor hun bedrijf noodig hebben, en zulks ten gevolge van den aanleg der spoorwegen. — Verzending aan de Commissie tot de verzoekschriften, die gedurende de tegenwoordige Zitting wordt zamengesteld uit de heeren *Nap*, *van Beeck Vollenhoven*, *Beerenbroek*, *Bots* en *Smit*.

Aan de Kamer zijn aangeboden onderscheiden ingekomen boekwerken. — Besloten tot plaatsing in de boekerij.

Tot het trekken der Afdeelingen voor de maanden october en november overgaande, wordt de zitting voor korten tijd geschorst, ten einde in de Afdeelingen te benoemen de voorzitters en tweede voorzitters der Afdeelingen, en van de Commissie voor het adres in antwoord op de troonrede. De uitslag dier verkiezingen is als volgt: tot voorzitters der afdeelingen: de heeren *de Man*, *van Panhuys*, *Schooneveld*, *Luzac* en *Verwey Méjan*; tot tweede voorzitters: de heeren *Gouverneur*, *van Rosenthal*, *van Dam van Isselt*, *Luyben* en *Gevers*, en tot de commissie voor het adres: de heeren *de Monchy*, *van Panhuys*, *van Dam van Isselt*, *Mutsaers* en *Verwey Méjan*.

Daarop geschiedt de verkiezing van twee leden, die, met den Voorzitter en den Griffier, de huishoudelijke commissie der Kamer zullen uitmaken. Tot stemopnemers worden benoemd de heeren *de Jong*, *Scheers van Harencarspel*, *Hoffman* en *van Haersolte*.

Bij de stemming voor het eerst aftredend lid, den heer *Luzac*, erlangen de heeren *Luzac* 42 stemmen, *van Dam van Isselt* 2, *Verwey Méjan*, *Hoffman* en *Gevers* elk 1 stem. De heer *Luzac* is derhalve als lid der huishoudelijke commissie herkozen.

Bij de stemming voor het tweede aftredend lid, den heer *Verwey Méjan*, verkrijgen de heeren *Verwey Méjan* 40 stemmen, *van Dam van Isselt* 3, *Hoffman* 2, *Gevers* en *Smit* elk 1 stem, zoodat ook de heer *Verwey Méjan* als lid der gemelde commissie wordt herkozen.

De heer *van Rosenthal* meent aan de huishoudelijke commissie, door wier tusschenkomst in vorige jaren reeds onderscheiden doeltreffende maatregelen genomen zijn, te moeten aanbevelen, en bij de veelvuldige werkzaamheden, die er te wachten zijn, en bij de vele avondzittingen, die waarschijnlijk gehouden zullen worden, te trachten eene betere verlichting van de vergaderzaal, bij voorbeeld met gaz, tot stand te brengen.

Daarna wordt de Vergadering gescheiden.

Ingevolge art. 94 van het reglement van orde der Tweede Kamer, zal de Commissie tot het opstellen van een ontwerp van adres in antwoord op de troonrede, zoodra zij met haar ontwerp in gereedheid is, het in eene zitting der Kamer ter tafel brengen, terwijl het ontwerp alsdan naar de Afdeelingen verzonden en aldaar overwogen wordt, na alleen voor de leden gedrukt te zijn rondgedeeld. Daarna komt de Commissie, ingevolge art. 95, bijeen ter beoordeeling der gemaakte bedenkingen; het ontwerp wordt door haar nader overwogen en vastgesteld. Vervolgens wordt, op grond van art. 96, de beraadslaging aan de orde van den dag gesteld. Daags voor de beraadslaging wordt het ontwerp-adres, des noodig op nieuw gedrukt, aan de leden rondgedeeld. Uit dezen vastgestelden loop der zaak blijkt, dat er nog eenige dagen zullen verloopen voor dat de beraadslagingen over het adres bij de Kamer zullen aanvangen.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 16 dezer zijn op nieuw benoemd en bij continuatie aangesteld: tot griffier bij het kantongeregt te Amsterdam n.° IV, *P. C. Sonstroom*; tot kantonregter te Nieuwer-Amstel, mr. *M. Schooneveld*, P. Jz.; tot griffier bij het kantongeregt te Enkhuizen, *B. Vlielander van den Bergh*; tot plaatsvervanger van den kantonregter te Delft, mr. *H. A. A. van Berkel*; tot plaatsvervanger van den kantonregter te Zuidbroek, mr. *E. Tinga*, en tot griffier bij het kantongeregt te Weert, *J. A. J. Willemart*.

Bij besluit van den 18 dezer heeft Zijne Majesteit aan

den heer *L. N.* baron *van der Goes van Dirxland* vergunning verleend tot het aannemen en dragen der versierselen van de orde van St. Stanislaus, 2de klasse, hem door Z. M. den Keizer van Rusland geschonken.

— Uit eene door den Minister voor de zaken der Hervormde eeredienst enz. aangeboden nominatie, tot vervulling der predikantsplaats in de Hervormde gemeente van Urmond en Grevenbicht (hertogdom Limburg), zijnde eene Koninklijke collatie, heeft Z. M., bij besluit van den 12 dezer, benoemd den heer *M. Spruyt*, Jr., candidaat tot de heilige dienst te Vlaardingen.

— De audientie van den Minister van Oorlog zal op aanstaanden dingsdag den 26 dezer geen plaats hebben.

— In de zitting van den Hoogen Raad, kamer van strafzaken, van gisteren, heeft de advocaat-generaal *Deketh* conclusie genomen in zake *P. Kemmerling*, tegen een arrest van het Hof in Gelderland, waarbij hij, ter zake van moedwilligen doodslag, veroordeeld is tot de straffe van het zwaaijen met het zwaard over het hoofd en tien jaren tuchthuisstraf. De advocaat-generaal heeft geconcludeerd tot cassatie van dat arrest en verwijzing der zaak naar een aangrenzend Hof, om op nieuw te worden behandeld en afgedaan. De uitspraak is bepaald op den 10 november.

— Heden heeft de edel groot achtb. heer mr. *J. Cats*, Epz., nieuw benoemd vice-president van het provinciaal geregtshof in Vriesland, den gevorderden eed als zoodanig voor den Hoogen Raad der Nederlanden afgelegd.

— Heden heeft het Provinciaal Geregtshof van Zuid-Holland uitspraak gedaan in de zaak van *E. de Groot*, die in 1845, in het toen gevoerde proces tegen de zoogenaamde plunderaars van 's Gravenhage en Delft betrokken is geweest. Het Hof heeft hem schuldig verklaard aan verwonding ten bloede van een bedienend beambte in de uitoefening zijner functien, en door geweldadig verzet tegen agenten van politie, handelende ter uitvoering van de bevelen van het openbaar gezag. Het Hof heeft hem veroordeeld tot eene correctionele gevangenis van acht dagen.

— De voormalige Pruissische minister bij het Nederl. Hof, en later als zoodanig bij het Zwitsersch Bondgenootschap afgevaardigd, de graaf *von Wylich und Lottum*, die sedert kort tot het bijzondere leven was teruggekeerd, is in Silezië plotseling overleden.

— In het den 4 dezer te Rome gehouden consistorie, heeft Z. H. de Paus monsign. *Innocentius Ferrieri*, die met eene zending in de Nederlanden belast is geweest, tot aartsbisschop van Sida *in partibus infidelium* verheven.

— Gisteren middag heeft in het *Hotel de l'Europe* een diner plaats gehad, hetwelk door eenige heeren gegeven werd, die vroeger als leden der Rotterdamsche schutterij ten jare 1830 vrijwillig in dienst zijn getreden, en die door eene vriendschappelijke zamenkomst den dag, waarop zij Rotterdam verlieten om het Vaderland te helpen verdedigen, in aandenken houden.

— In de nabijheid van Hemmen, gemeente Sette, zal, onder medewerking van den leeraar ds. *O. G. Heldring*, een groot huis en tuin bestemd worden tot een asylgesticht voor boetvaardige zondaressen, welke van haar berouw en vatbaarheid voor eenen christelijken wandel blijken zullen gegeven hebben. Het asyl zal reeds in het begin des volgenden jaars geopend worden. Ook zouden zich te Amsterdam, Leyden, Rotterdam en Utrecht vereenigingen gevormd hebben, om dergelijk doel, in beperkter omvang en zonder gesticht, bevorderlijk te zijn.

's GRAVENHAGE den 22 october.

Men verneemt, dat de voorgenomen reis van Z. K. H. den Prins van Oranje naar Stuttgardt, die dezer dagen zou hebben plaats gehad, en welke bestemd was tot eene contra-visite voor het bezoek, dat de Koning van Wurtemberg in den afgeloopen zomer op het Loo heeft afgelegd, als mede om afscheid te nemen van zijne gemalin, H. K. H. mevrouw de Prinses van Oranje, vóór den aanvang harer groote reis van Stuttgardt naar Weenen, Praag en Berlijn, uit hoofde van redenen van staatkundigen aard, geen voortgang hebben zal.

— Bij besluit van den 15 dezer heeft Z. M. tot buitengewone hoogleeraren in de faculteit der geneeskunde aan de hoogeschool te Utrecht benoemd den heer *F. C. Donders*, med. doct., officier van gezondheid der 2de klasse, leeraar aan de school ter opleiding van militaire geneeskundigen te Utrecht, en den heer *E. J. W. von Baumhauer*, phil. theor. mag. litt. hum. medic. chir. et art. obstetr. doctor, geneesheer bij het krankzinnigen-gesticht te Deventer.

— De Commissie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, belast met het opstellen van een ontwerp van adres, in antwoord op de troonrede, is heden morgen ten elf ure vergaderd geweest.

Heden avond zal de Commissie dier Kamer, belast met het onderzoek der geloofsbrieven van den heer *Opperdoes Alewijn*, nieuw benoemd lid der Kamer voor de provincie Noord-Holland, eene bijeenkomst houden.

Morgen, saturdag, zal de Tweede Kamer der Staten-Generaal weder eene zitting houden en na afloop daarvan zullen de Afdeelingen over het ontwerp van adres vergaderen.

— Het gisteren aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangeboden ontwerp van wet, strekkende tot ondersteuning van behoeftigen, is verdeeld is zes hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk bevat slechts één artikel van den volgenden inhoud: „Niemand heeft regt op onderstand. De behoeftige kan dien slechts vragen, en wel ter plaatse waar hij domicilie van onderstand heeft volgens de wet, en bij het bestuur door deze aangewezen. Door dit artikel wordt niet afgeweken van de bepalingen van het burgerlijk wetboek nopens het onderhoud, door bloed- of aanverwanten aan elkander verschuldigd." Het tweede hoofdstuk handelt over het domicilie van onderstand van behoeftigen en de gevolgen van hetzelve; het is gesplitst in acht afdeelingen, in de eerste van welke gehandeld wordt over de plaats waar de behoeftige domicilie van onderstand heeft; in de tweede over de acten van indemniteit en dergelijke; in de derde over het bestuur, aan hetwelk door den behoeftige onderstand kan gevraagd worden; in de vierde over vreemdelingen, bedelaars en landloopers, krankzinnigen enz., en over degenen die niet in de toepassing der vorige afdeelingen vallen; in de vijfde over den onderstand elders dán ter plaatse van het domicilie van onderstand verstrekt; in de zesde over de verjaring; de zevende bevat transitoire bepalingen, en de achtste handelt over de uitspraak der geschillen. Het derde hoofdstuk spreekt over het oprigten en het omschrijven van den werkkring van burgerlijke algemeene of gecombineerde armbesturen; het vierde over de subsidien, het vijfde over de herziening der uitspraken of besluiten van plaatselijke besturen, en het zesde behelst slotbepalingen.

— De Staten der provincie Overijssel zullen eerstdaags bijeen komen tot het benoemen van een lid in de Tweede Kamer der Staten-Generaal, ter vervanging van den heer *Bruce*.

— Naar men verneemt, heeft de mis van den heer *Wirtz*, uitgevoerd bij gelegenheid van het St. Theresiafeest, algemeen zeer voldaan. De leden van het zangkoor hebben den heer *Wirtz*, als een bewijs van hulde voor de compositie en de goede directie der mis, eene fraai bewerkte snuifdoos aangeboden.

— In het hôtel *de l'Europe* alhier is aangekomen de ridder *von Löwenthal*, majoor bij de Hongaarsche huzaren, komende van Parijs.

ROTTERDAM den 22 october.

De Stedelijke Raad heeft heden besloten, de erfmaking van den heer mr. *F. J. C. Boymans* te Utrecht te aanvaarden, zoodat men hopen mag het belangrijk kabinet schilderijen, teekeningen en verdere kunstvoortbrengselen, daartoe behoorende, eerlang in het voormalig Gemeenelandshuis van Schieland alhier geplaatst te zien.

— Heden avond had alhier, in de zaal van het Rotterdamsch Departement der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*, het eerste examen plaats van de zangschool van aankomende Onderwijzers, door genoemd Departement en de Algemeene Onderwijzers-Vereeniging van het 8ste district in Zuid-Holland, in februarij 1845 opgerigt. Het werd vereerd door de tegenwoordigheid van den edel achtb. heer Burgemeester dezer stad, als vertegenwoordiger der Stedelijke Regering, door die van onderscheiden leden uit de Plaatselijke Schoolcommissie, uit het Bestuur van het Rotterdamsch Departement der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* en dat der Algemeene Onderwijzers-Vereeniging, en van een aantal hoofdonderwijzers uit deze stad.

De wel eerw. heer *Delprat*, Schoolopziener van het district en Voorzitter van het bestuur der Zangschool, opende deze plegtigheid. Tot inleiding van het examen deed de hoofdonderwijzer, de heer *J. van Weel*, de hoogste klasse een vierstemmig gezang uitvoeren. Hierop las de secretaris van dat bestuur, de heer *Gouka*, een verslag voor, waarin de aanleiding tot en het doel van de vestiging der school, hare inrigting en ontwikkeling tot op het tegenwoordig tijdstip, kortelijk werden voorgesteld. Hieruit bleek, dat de school bij den aanvang der tegenwoordige halfjarige cursus in het geheel 120 leerlingen telde, van welke er 64 in de eerste of hoogste, en 56 in de tweede klasse waren.

Nu ving het onderzoek der tweede of laagste klasse aan. De proeven door deze klasse gegeven bestonden in het uitvoeren van een paar tweestemmige oefeningen, uit de gebruikelijke Handleiding van *Smits*, in het lezen, noemen der intervallen, en zingen van een paar oefeningen, door den heer *A. C. G. Vermeulen*, lid des Bestuurs, daartoe verstrekt, en die den leerlingen geheel nieuw waren, en eindelijk in het beantwoorden van eenige vragen over de verschillende schriftteekens der muzijk, benevens het schrijven van schalen in de onderscheiden sleutels.

Na eene korte pauze ving het onderzoek der hoogste klasse aan, wier leerlingen daarbij proeven gaven van hunne bedrevenheid in het lezen, noemen der intervallen en zingen van haar insgelijks geheel nieuwe oefeningen; voorts in het transponeren van eene dier oefeningen in onderscheiden toonaarden, de verklaring en het schrijven van onderscheiden toonschalen, en eindelijk in het beantwoorden van eenige vragen over het onderwijs in den zang; terwijl dit een en ander afgewisseld werd door de uitvoering van eenige vierstemmige gezangen, en besloten door al de leerlingen der school het volksgezang van *Tollens* vierstemmig te doen aanheffen.

De waardige Voorzitter rigtte, ten slotte, een hartelijk woord aan de Leerlingen, den Hoofdonderwijzer, de Besturen der beide Inrigtingen aan welke deze school haar bestaan verschuldigd is, en de Stedelijke Regering, die bestendig zoo vele blijken van belangstelling in haar doel en haren bloei geeft. Ieder die dit examen bijwoonde was hoogst voldaan over de blijken van den ijver en de vorderingen der leerlingen, welke hier een zoo grondig en geregeld onderwijs in den zang genieten, hetwelk, in vele opzigten, gewenschte vruchten voor de toekomst belooft.

— Het *Handelsblad* berigt, dat de fabrijk van stoom- en andere werktuigen van de heeren *Paul van Vlissingen* en *Dudok van Heel*, welke reeds nu eene der uitgebreidste in dit belangrijke vak is, en welke aan ongeveer 800 arbeiders werk verschaft, nog aanmerkelijk zal worden vergroot, en zouden daartoe door die heeren de achter hunne fabrijk gelegen gronden zijn aangekocht, terwijl het tegenwoordig getal werklieden, nadat deze uitbreiding zal zijn bewerkstelligd, vermoedelijk zou worden verdubbeld.

— De heer *E. A. von Baumhauer*, hoogleeraar te Maastricht, heeft de hem aangeboden betrekking van hoogleeraar in de chemie en pharmacie aan het Athenæum Illustre, te Amsterdam, aangenomen.

— Te Amsterdam liep heden het gerucht dat de heer *C. A. Thieme* de *Arnhemsche Courant* aan eene zoogenaamde associatie zou hebben verkocht.

— De *Leydsche Courant* herinnert hoe het gisteren veertig jaren geleden was dat de sluizen te Katwijk aan Zee, waardoor de Rijn, na eene verzanding van meer dan duizend jaren, weder eene uitwatering in de Noord Zee verkreeg, voor de eerstemaal, in tegenwoordigheid des toenmaligen Konings en van verscheiden hooge autoriteiten, met aan het belang der zaak geëvenredigde plegtigheden, geopend werden.

— Den 19 dezer is aan de Utrechtsche hoogeschool tot doctor in de verloskunde bevorderd de heer *A. A. Dorn Seiffen*, med. doctor, na de verdediging van eenige *quaestiones argumenti obstetricii*.

— De hoogleeraar *Opzoomer* is voornemens dezen winter, in het locaal van het leesmuseum te Utrecht, eenige voorlezingen over onderwerpen uit de moraal te houden. De prijs van toegang voor heeren en dames zal, na aftrek van het vereischte tot goedmaking der onvermijdelijkste kosten, ten behoeve der armen gestort worden.

— De heer *S. P. van Zon* te Tilburg, die zich bijzonder op het vetmesten van kalveren toelegt, heeft binnen één jaar circa 100 stuks kalveren gemest en verkocht.

— Zr. Ms. brik DE MEERMIN, onder bevel van den kapitein-luitenant *J. van der Schaaff*, is den 5 augustus ll. van Curaçao naar Puerto Cabello vertrokken.

— Twee ketels, bestemd voor de stoomboot *Jan van Arkel*, zijn uit de fabrijk van den heer *Gilain*, te Tirlemont, langs den spoorweg te Antwerpen aangebragt.

— Gisteren zou de heer *Green* te Brussel eene tweede luchtreis ondernemen; niet minder dan twee en twintig personen hebben verlof gevraagd om den reiziger te mogen vergezellen, sommigen van welke hem daarvoor achthonderd francs aanboden. Hij kon er echter slechts drie medenemen.

— Den 18 dezer had te Dresden, onder voorzitting van den Oostenrijkschen Commissaris, de eerste zitting der gevolmagtigden voor de Duitsche postconferentie plaats. Voor de Nederlanden, wegens Luxemburg, neemt de regeringsraad *Ulveling* deel aan die conferentien. — Uit Lemberg meldt men, dat het onderzoek naar de uitgestrekte zamenzwering in het vorige jaar snel ten einde spoedt. Nadat de twee hoofdaanvoerders, *Wisniowski* en *Kapuscinsky*, tot de doodstraf, en ruim twintig anderen tot vestingstraf verwezen waren, zijn nagenoeg veertig, die sedert langen tijd gevangen zaten, en zich meer uit ligtzinnigheid dan uit opzettelijke boosheid in de zamenzwering hadden doen medeslepen, op vrije voeten gesteld.

— Bij de lijkschouwing des aartshertogs *Frederik* van Oostenrijk is gebleken dat zijn dood moet toegeschreven worden aan een uit verouderde leververharding ontstaan bederf in de gal, die gedurende de geelzucht, waaraan bij sedert eenigen tijd leed, tot de gewigtigste levensorganen doordrong, de verrigtingen daarvan stoorde, en de krachten uitputte. Sommigen meenen dat zijn dood verhaast is door onaangenaamheden, welke de tweespalt tusschen de officieren onder zijne bevelen hem veroorzaakten.

Kapitein T. K. Mulder, v. Liverpool alhier binnen, heeft den 5 dezer, ten noorden van Lezard, gepraaid het schoener-kofschip *Antonia*, kapit. W. A. Hendriks, van Amsterdam naar Suriname; alles wel aan boord.

HELLEVOETSLUIS den 21 dezer. Gisteren na den middag zijn alhier binnengekomen *Orient*, G. Richardson, van Newcastle, en *Albert*, A. Smith, van Leith; heden morgen *Washington*, M. Westlake, van Akyab, laatst van Cowes; *Bremen*, J. Geerken, v. Baltimore; *Mary & Betty*, H. J. F. Allwardt, v. Odessa, laatst v. Cowes; *de Amstel*, J. Hakker, v. Smyrna, en ligt quarantein op de Reede; *Vriendschap*, J. Kwakkelstein, van Lissabon; *Ceres*, P. Vernes, van Liverpool; *John & Catherine*, J. Rosser, van Swansea; *City of London* (st.), W. Wintle, *Rapid* (st.), J. Boxer, en *Ocean* (st.), J. C. Hast, van Londen; *Clara*, J. Ansdell, v. Hull; *Frederick*, G. Reay, van Sunderland; *Three Sons*, G. Elliot, en *Janet*, J. Colman, van Newcastle; *Kitty*, J. Darg, en *Carthus*, C. Thompson, v. Grangemouth; *Preciosa*, C. Sandberg, v. Archangel; *Zeemeeuw*, F. Feykes, v. St. Petersburg; *Silberwiese*, C. F. Brandenburg, en *Pröven*, J. Jörgensen, van Stettin, en *Vriendschap*, F. F. Bieze, van Bergen; de wind W.

BRIELLE den 21 dezer. Heden voor posttijd zijn binnengekomen *Courier*, K. J. Tolner, van Nantes, en *George & Ann*, T. Barfield, welke binnen door naar Hellevoetsluis is gezeild; de wind Z. W.

MAASSLUIS den 21 dezer. Heden voor posttijd is alhier niets gepasseerd; de wind W. Z. W.

Den 21 dezer, des namiddags, zijn te Hellevoetsluis binnengekomen *Concord*, T. C. Bartlett, van Cardiff; *Maria Sophia*, W. F. Broeksmit, van Sunderland; *Chance*, C. Davis, en *Hendrika*, R. R. Huisman, van Newcastle; *Stately*, P. Simpson, v. Grangemouth, en *Ingeborg*, C. M. Frandsen, van Stubbekiöbing; den 22sten, des morgens, *Mercator*, M. Korteland, van Batavia; *Maracaïbo*, H. B. Conter, van Laguna; *Emerald Isle* (st.), J. W. Bouch, en *Laura*, W. Ridsdell, van Hull; *Fifeshire*, W. Muirhead, en *Friendsbury*, J. Archbold, v. Grangemouth, en stoomde in zee *Town of Drogheda*, W. Strachan, naar Leith. Bij het vertrek van den post eene Engelsche brik op de reede, oogenschijnlijk den naam van *Maria Sharp* op den spiegel (zeker de *Maria Jane*, kapitein J. Reed, van Salonica naar Rotterdam); de wind W.

Den 21 dezer na en den 22sten voor posttijd is in de Maas en te Maassluis niets gepasseerd; de wind N. W. en W.

Te Brouwershaven is den 20 dezer binnengekomen *Generous*, J. Cass, van Newcastle naar Zierikzee.

Den 21 dezer zijn te Brouwershaven binnengekomen *Swan*, R. Ham, van Fowey naar Rotterdam; *Thomas*, G. Rosser, en *Rapid*, J. Phillips, van Swansea naar Dordrecht.

Den 20 dezer zijn in Texel binnengekomen *Nickerie Packet*, D. Hofker, van Nickerie; N. Lijell van Londen; J. Jacobs v. Ipswich; K. J. Scholtens, W. J. Kuipers en T. D. Hitman van Seaham; J. Stainsbury, J. A. Potjer, J. G. Bakker, R. H. Lutje, J. G. Olthoff en W. Davison van Sunderland; M. F. Munning, H. W. Lukens, J. J. Mets, J. G. Middel, H. J. Korter, D. van der Zee, H. C. Schreuder en J. H. Duintjer van Newcastle. Uitgestoomd *Nora Creina* en *Lord John Russell* naar Londen; de wind Z. W. tot W. N. W.

Door den gezagvoerder D. Hofker, bovengemeld, is den 11 dezer, op 49 gr. 30 min. noorderbreedte en 6 gr. 30 min. westerlengte, gepraaid het kofschip *Hijlke Tromp*, kapit. H. H. Kramer, v. Amsterdam n. Gibraltar en Livorno.

Den 21 dezer (de wind Z. Z. W. en W. N. W.) zijn in Texel binnengekomen *Emilie Sophie*, J. Zuiderduin, v. Havanna; *Henriette Clasina*, A. F. Osterloh jr., van Baltimore; *Vrouw Geertje*, B. J. Bakker, v. Bordeaux; *Magnet* en *Sir Robert Peel* (st.) v. Londen, B. H. Stubbe van Middlesbro', J. L. van Sluis en E. R. Zoutman v. Hartlepool, A. T. Ekamp en T. Elstob v. Sunderland, W. L. Hensema, Z. Helmers en T. S. Oldendorp v. Newcastle, H. R. Giezen v. Dundee en M. Nielsen v. Fredrikstad. Uitgestoomd den 20sten *Lion* n. Londen.

Den 17 dezer zijn in het Vlie binnengekomen J. H. Staben v. Riga, B. G. Ebeling van Dantzig en S. van der Zwaag van Hamburg; den 19den J. R. Muller van Grangemouth, A. J. Kramer en W. J. de Vries van Hamburg. Uitgezeild den 17den H. W. Tunteler n. Middlesbro', R. G. Engelsman n. St. Petersburg, W. W. Meedendorp n. Svendborg, L. J. Helland en A. T. Lindtner naar Stavanger; den 19den J. F. Waack naar Middlesbro', J. Erken naar Hartlepool, J. D. Langloff n. Newcastle, O. Wilken naar Grangemouth, H. J. Brunius n. Wismar, B. C. Berentsen en H. C. Holm naar Bergen, O. Nickelsen, E. A. Wallman en A. L. Gjersöe n. Drammen, W. H. Kraan n. Osterrisoer, T. Meijer naar Noorwegen, J. O. Lund n. Gothenburg, G. Thomsen naar Tonningen en S. Luth naar .....; de wind Z. W.

Den 20 dezer (de wind N. W.) zijn in het Vlie binnengekomen 4 of 5 schepen, de namen onbekend. Uitgezeild den 19den H. N. Möller naar Kopenhagen. G. Pettersen, J. Jacobsen en M. Arnesen naar Drammen, J. E. Jensen n. Osterrisoer, K. Grunden n. Arendahl, J. J. Gjersöe naar Tonsberg, H. C. Straavaldsen naar Gothenburg, M. Meislahn naar Rendsburg, M. Schau naar Buxtehude, T. W. de Vries en C. A. Last naar .....

Den 16 dezer zijn te Terschelling binnengekomen H. H. Voordewind van Newcastle, W. Walker, G. J. Orsel, H. J. Hazewinkel, W. W. Patje en H. Landeweer van St. Petersburg, R. T. de Jonge v. Memel, J. H. Mulder van Dantzig, H. L. de Groot van Krageroe, J. Nodopp van Altona, H. P. Harbije van Garding, H. J. Sprik en J. R. Peters van Bremen. Uitgezeild R. H. Stutvoet naar Koningsbergen en C. H. Christensen naar Arendahl.

Den 17 dezer is te Zoltkamp binnengekomen H. W. Stult van Dantzig en den 18den A. T. Hazewinkel van St. Petersburg.

VLISSINGEN den 21 dezer. Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen A. Cordier en J. da Silva Vieira van Rio-Janeiro, W. Jameson v. Bahia, L. Sallez v. New-York, V. Ruzzo en H. Miedbrodt v. Odessa, C. J. Gerberding v. Marseille, J. Darmer en P. Derlan van Bordeaux, J. Gilbert, G. Wright, J. Barker en W. Cooke v. Londen, J. R. Janssen van Hull en voor Brussel W. Fortmann van Bordeaux. Kapitein H. F. Zeylstra, van Kertch, is naar Antwerpen opgezeild.

Kapit. A. Cordier, voornoemd, heeft op de hoogte van Portland geseind het barkschip *Ida Elisabeth*, kapitein F. C. Bauditz, van Rotterdam en Hartlepool naar Manilla.

Te Liverpool is aangekomen H. E. de Grooth van Rotterdam; te Seaham A. A. Potjer van Amsterdam; te Aberdeen D. Galloway en te Duinkerken B. J. de Groot van Rotterdam; te Hamburg L. J. Naatje van Cardiff, G. G. Boon van Petersburg, J. K. Woudstra, A. J. Doeken, G. van der Velde en H. Ibsen, op de Elve J. F. Peper, te Bremerhaven M. J. Henk en te Warnemunde J. Appelmann, alle zeven van Amsterdam; te Wismar S. S. Brouwer van Rendsburg en J. C. Ahrens jr. van Schiedam; te Swinemunde R. P. Dik van Rotterdam; te Dantzig M. H. Kwint en te Pillau W. J. Hilbrands van Amsterdam, F. Stopper van Rendsburg en E. H. Drent van Rostock; te Bolderaa J. van der Meyden van Delfshaven, G. Nimrat, E. Post en C. L. Velt van Amsterdam; ter reede van Kopenhagen E. H. Sjöholm van Amsterdam naar Christinestad; te Bergen G. de Goede van Antwerpen, E. Schultz van Amsterdam, P. L. Rösler van Rotterdam en A. H. Kruisinga van Dordrecht.

Van Baltimore is den 27 september vertrokken *Stephen Lurman*, Clarke, naar Rotterdam; van New-York den 28sten *Angelique*, J. Edwards, naar Amsterdam; van Venetië den 10 dezer *Marie & Pauline*, J. J. H. Kröger, en van Glasgow den 16den *John*, J. Scotland, van Liverpool dien dag *Onrust*, P. R. Huisman, en *Gleaner*, J. Bloom, alle vier naar Rotterdam, den 17den *Harmonie*, P. H. Schabeling, naar Dordrecht, *Valeria*, J. Wright, en *Prins Veldmaarschalk*, C. F. Rietbergen, naar Rotterdam; van Travemunde den 16den J. H. Pluktje naar de Noord Zee en van Hamburg den 17den H. J. Joosten naar Amsterdam.

Te New-York lag den 15 september zeilree *Amphion*, H. C. Trapp, en te Bahia den 7den *Lucia Maria*, B. Barends, beiden n. Amsterdam.

Te Boston werd den 1 dezer beladen *Libra*, U. Trip, n. Rotterdam; te Malaga den 8sten *Bon Père*, Begne, naar Amsterdam; te Antwerpen den 21sten *de IJstroom*, J. F. Detering, naar Batavia, *Anna Augusta*, H. Peters, naar Rio-Grande; *Archipel*, S. H. Aiking, naar Smyrna, en *Cuba*, J. Jansen, naar de Kaap-Verdische Eilanden en Monte-Video.

In de BELT den 12 dezer *Activ*, W. P. Risting, met gerst van Assens naar Holland. — RENDSBURG gepasseerd: den 16den *Hendrika*, B. B. Vlas, den 17den *Catharina*, de Buhr, beiden met rogge van Stettin n. Rotterdam, en den 18den *Hoop*, P. G. Brouwer, met erwten van Bogensee naar Holland; de wind Z.

ELSENEUR den 14 dezer. Het schip *St. Maria*, kapitein P. van Dierendonck, van Amsterdam naar St. Petersburg, alhier binnen, heeft, na van de geleden schade hersteld te zijn, heden deze haven verlaten.

SOND-LIJST: Den 15 dezer *Gipsy*, Law, *Jane & Catherine*, Stephen, en *Earl of Fife*, West, alle drie met rogge van Stettin naar Rotterdam. Den 16den *Anthony*, E. H. Mugge, met teer v. Stockholm naar Dordrecht. Den 15den was de wind Z. O., Z. W. en Z. Z. W., en den 16den Z. O.

CUXHAVEN den 17 dezer. De *Apollo*, Bruhn, met tarwe van Petersburg naar Amsterdam, repareert nog op de werf. De *Page*, Hadgraft, met tarwe van Petersburg naar Rotterdam, is van de geleden schade hersteld en neemt de lading weder in. Alle overige op de reede en in haven gelegen hebbende schepen zijn met den gunstigen wind in zee gezeild. De wind heden Z., W. en Z.

Uittreksel uit de Lloydslijsten van den 18 en 19 october:

Op de Rivier zijn aangekomen *Euphrasie*, Bulcke, v. Antwerpen, en *Jonge Antje*, Croese, van Workum, in lading *Fanny*, Ocket, en *Fairy Queen*, Pain, naar Antwerpen, zeilklaar *Drie Gebroeders*, Zeven, naar Batavia en Soerabaija; te Ramsgate *Meuse*, Jepsen, van Rotterdam naar St. Ubes; te Deal *het Vertrouwen*, Pinksterboer, van Rotterdam naar Suriname; te Cowes *Maria Elisabeth*, Fokkes, van Havanna, om order; te Plijmouth *Azorian*, Walters, van Rotterdam; te Falmouth *Madonna del Carmen San Guiseppe*, Stiro, van Messina naar Antwerpen; te Liverpool *Gesina*, Wijkmeijer, van Dordrecht; te Crookhaven *Johannes*, Hoff, van Konstantinopel naar Cork; te Shields *Oldambt*, Kamminga, van Boulogne, *Resource*, Dixon, *Dina Immechina*, de Jongh, *Jane Jackson*, Ward, en *Adolphine*, Martiny, van Rotterdam, *Jonge Charles*, N. N., van Vlissingen, *Charlotte*, Annison, van Schiedam, *John M'Cullen*, Shotton, en *Intellect*, Pringle, van Dordrecht, *Goede Verwachting*, Nieveen, *Harmonie*, Kramer, *Dina*, Scheeve, en *Louisa*, Kock, v. Amsterdam, *Maria*, Visser, van Harlingen, en te Sunderland *Garland*, Forbes, van Schiedam, *Alida*, Dekker, van Groningen, en *Elisabeth Machtelina*, Wessels, te Hartlepool *Koophandel en Zeevaart*, Timmer, en *Grace*, Kearsley, alle drie van Amsterdam; te Hull *Eugène*, Reeners, van Antwerpen; te Maldon *Alida Elselina*, Schaap, van Rotterdam; te Hamburg *Helena Brons*, Brons, van Londen; te Konstantinopel (29 september) *Harmonie*, Lagus, en *Johanna Brons*, Bonjer, van Rotterdam, *Johan Friedrich*, Klein, en *Haabet*, Worsöe, v. Odessa naar Antwerpen, *Nordstjernan*, Forsberg, van Odessa n. Amsterdam, *Orn*, Aström, *Atlas*, Gardes, *Margaretha*, Lange, *Jason*, Schelling, *Napoleon*, Fahlström, *Hermann Foss*, Krogh, en *Augusta*, Lude, van Odessa, *Frederika Wilhelmina*, Mannowsky, van Taganrok, *Lesseliers*, Henrichsen, van Ibraïl, *Lavinia*, Kellen, en *Hoppet*, Juselius, van Kertch, allen naar het Kanaal, welke alle veertien de reis hebben voortgezet; van Taganrok den 22sten *Active*, Jern, mede naar het Kanaal; te Quebeck den 14den *Arab*, Simpson, v. Amsterdam, en den 18den *Victoria*, Webster, van Rotterdam.

Den 17 dezer was de wind te Falmouth O. en den 18den Z. Z. W. tot Z. Z. O.; te Deal den 16den O. Z. O., den 17den Z. W. tot Z. Z. W., later O. Z. O., en den 18den Z. Z. W.

Het schip *Seelust*, kapitein R. Berg, van Kertch te Cork binnen, is den 13 dezer op bekomen order naar Amsterdam gezeild.

Het schip *Mercator*, kapitein E. de Pauw, van Havanna naar Vlissingen, was den 15 dezer op de hoogte van Portland.

De schepen *Maria Jane*, kapit. J. Reed, van Salonica, *Charlotte Caroline*, Kornehl, v. Eupatoria, *Competitor*, A. Cowie, en *Hiram*, Gandel, van Taganrok, alle vier te Falmouth binnen, zijn den 18 dezer verzeild, het eerste naar Rotterdam en de drie laatsten n. Amsterdam.

CARGA-LIJST.

MARACAIBO, H. B. CONTER, van *Laguna*.

3618 quintalen Campêchehout, 423 dito Geelhout en 39 Huiden, *H. van Rijckevorsel*.

CITY OF LONDON, W. WINTLE, van *Londen*.

1 partij Aardnoten, *Eckstein en v. d. Velde*; 122 matten Suiker, *A. T. Sölling en Co.*; 840 b. Suiker, *Grohé en Sander*; 190 b. Koffij, *Giltay en Pasché*; 22 pijpen Olie, *A. Carp en Co.*; 8 b. Vellen, *Boutmy en Co.*; 4 b. Schapenwol, *C. L. Ringrose en Co.*; 2 k. Cigaren, *S. A. le Vino en Co.*; 1 k. inh. 1 Machine, *de Kuyper en Co.*; 387 b. Rijst, 600 b. Koopm. en 1 vaatje Rum, Order.

OCEAN, J. C. HAST, van *Londen*.

378 z. Rijst, *C. en J. J. Ripping*; 576 z. dito, *A. Ellerman*; 253 z. dito, *Sturenberg Cankrien en Co.*; 183 z. Koffij en 2 k. Thee, *Grohé en Sander*; 10 v. Olie, *A. F. Ebeling en Co.*; 8 k. Indigo, *A. T. Sölling en Co.*; 10 p. Koopm., Diversen; 1 k. Kaarten enz., *G. H. van Keulen en Co.*, te Amsterdam; 61 p. IJzer, 40 z. Koffij en 12 p. Koopmanschap, Order.

RAPID, J. BOXER, van *Londen*.

1 partij Zwavel, 5 k. Cassia Lignea en 1 k. Gom Animi, *S. A. le Vino en Co.*; 1 partij Verwhout, *Eckstein en v. d. Velde*; 60 b. Katoen, *C. L. Ringrose en Co.*; 520 matt. Suiker, *Grohé en Sander*; 10 v. Salpeter en 50 b. Katoen, *L. Maijer en Co.*; 2 k. Arabische Gom, *A. T. Sölling en Co.*; 1 b. Kleederen, *S. Gompertz*; 6 bl. Tin, *W. P. Knaepen*; 657 b. Rijst, 1 b. Rottingen, 72 bl. Lood, 2 k. en 1 p. Koopm., 5 b. Peper, 7 v. Arrowroot en 1 k. Arabische Gom, Order.

OCEAN, J. ARNOLD, van *Londen*.

1 lading Rogge, Order.

ALKMAAR, I. HEATH, van *Londen*.

246 k. Suiker, *Grohé en Sander*; 1 k. Boeken, *P. A. van Es en Co.*; 2 k. en 2 v. Koopmanschap, *L. Maijer en Co.*; 100 k. Suiker, *Sturenberg Cankrien en Co.*; 18 z. Horens en 19 bl. Ebbenhout, *S. A. le Vino en Co.*; 2231 ps. Verwhout, *Eckstein en van de Velde*, en 10 k. Schellak, *A. T. Sölling en Co.*

WALKINGTON, TH. SADLER, van *Hull*.

14 v. Lijnolie, *Pluygers en Hauck*; 168 stav. Staal, *A. S. Preston*; 6 stukk. IJzer, 1 k. en 1 b. Manufact. en 1 b. Garens, *J. B. Crol en Co.*; 3 b. Manufact., *Bahlmann en Co.*; 2 korven Aardewerk en 21 bossen Staal, *C. Hartman*, Jr.; 37 dito dito en 2 b. Garens, *Boutmy en Co.*; 1 b. Manuf., *A. J. Polak en Zn.*; 8 b. Garens, *S. A. le Vino en Co*; 1 b. dito, *W. Bunge en Co.*; 1 b. Manuf., *Grohé en Sander*; 1 b. dito, *J. de Smet en Co.*; 2 b. Twist, *Coomans, Born en Philippi*; 2 b. dito, *L. Maijer en Co.*; 1 b. Wol, *J. M. Janclaes en Co.*; 1 b. Manuf., *Schmitz, Cruse en Co.*; 1 b. dito, *A. Grewen*; 2 b. en 6 k. dito, *Knowles en Smith*; 31 b. Katoen, *D. en C. Blankenheym*; 50 b. dito, *J. Hirsch en Co.*; 1 k. Aardewerk, *J. Bos en Zonen*; 1 korf en 2 v. dito, *C. Bernet en Zn.*; 2 k. Manuf., *Krantz en Zn.*, te 's Hage, en 1 b. Garen, *van Reuth, Boex en Co.*, te Breda.

MAESE, TH. MOLONEY, van *Hull*.

21 v. Lijnolie, *A. T. Sölling en Co.*; 16 v. dito, *Coomans, Born en Philippi*; 36 v. dito, 1 v. IJzerwerk, 1 bos Staal en 10 b. Garens, *S. A. le Vino en Co.*; 1 b. Manufact., *C. Hemmann en Co.*; 4 boss. Staal en 2 b. Linnens, *Boutmy en Co.*; 1 b. Twist, *van Lanschot, v. d. Kun en Co.*; 1 b. dito, *Nijgh en Montauban van Swijndregt*; 1 b. Manufact., *Schmitz, Cruse en Co.*; 1 b. Twist, *W. Bunge en Co.*; 2 b. Manufact., *J. B. Crol en Co.*; 1 b. dito, *A. Schröder en Co.*; 2 b. dito, Wed. *Boas en Jacobson*; 1 b. dito, *A. Grewen*; 3 b. dito, *L. V. Ledeboer en Zn.*; 4 k. dito, *Knowles en Smith*; 3 korv. Aardewerk, *C. Bernet en Zn.*; 3 dito dito, *W. Robertson en Co.*; 1 v. dito, *C. Hartman*, Jr.; 2 korven dito, *J. Bos en Zonen*; 1 b. Manufact., *Heijermans en Polak*, te 's Hage, en 1 k. Knoopen, *van Reuth, Boex en Co.*, te Breda.

ALBERT, A. SMITH, van *Leith*.

85 b. Graszaad, *Pluygers en Hauck*; 10 b. dito, *Havelaar en Taylor*; 100 b. Rijst, *J. Mees en W. Moens*; 60 tonn. Gietijzer, *A. T. Sölling en Co.*; 10 b. Garen, *C. L. Ringrose en Co.*, en 14 lasten Rogge, *E. P. de Monchy*.

AGNES, R. GREENFIELD, van *Leith*.

1 lading Rogge, *E. P. de Monchy*.

VRIENDSCHAP, F. F. BIEZE, van *Bergen*.

3700 waag Visch, *P. van Rossem*.

ANNECHINA, D. J. BLAUW, van *St. Petersburg*.

950 tschetw. Tarwe en 100 Garniermatten, *C. Balguerie en Zn.*

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN.

Te Rotterdam:

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve bijzonder is ingerigt, het snelzeilend Nederl. gekoperd Barkschip *Vier Gebroeders*, kapit. *H. Noltee*, voerende een bekwamen Scheeps-Doctor, om in het begin der volgende maand te vertrekken. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *van Ulphen en Ruys*.

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve bijzonder is ingerigt, het snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *Jacatra*, kapit. *J. C. van der Zweep*; voerende eenen bekwamen Scheeps-Doctor. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve bijzonder is ingerigt, het snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *Woltemade*, kapit. *F. Guyt*, Jr. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer, Hudig en Blokhuyzen* en *Wambersie en Crooswijck*.

BATATIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve bijzonder is ingerigt, het snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *Antoinetta Maria*, kapit. *J. J. Day*. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

BOSTON, mede voor Passagiers, het Nederl. snelzeilend Schoonerschip *Maria Sophia*, kapit. *W. F. Broeksmit*. Adres ten kantore van *Hudig en Blokhuyzen*.

GENUA, het Napolitaansch Brikschip *Immacolata*, kapt. *Salvatore di Lauro*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

GUERNSEY, het Engelsch Schoonerschip *Admiral Windham*, kapit. *P. le Page*. Adres ten kantore van *Hudig en Blokhuyzen*.

HAMBURG, het Zweedsch Schoenerschip *Wubbe*, kapitein *J. A. Hjelmström*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

LIVERPOOL, het Nederlandsch Kofschip *Johan Gerard*, kapit. *J. T. Huges*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

LIVERPOOL, het Nederl. Kofschip *Neptunus*, kapit. *G. W. Bakker*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

NEW-YORK, mede voor Passagiers, het Bremer gekoperd Fregatschip *Elize*, kap. *L. Koch*. Adres ten kantore van *Hudig en Blokhuyzen*.

STETTIN, het Pruissisch Schoenerschip *Silberwiese*, kapitein *C. F. Brandenburg*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

STETTIN, het Pruissisch Brikschip *Zieten*, kapit. *A. T. Wahl*. Adres ten kantore van *Hudig en Blokhuyzen*.

SURINAME en NICKERIE, het Nederl. gezinkt Schoonerschip *Polaris*, kapit. *J. G. Kunst*. Adres ten kantore van *Hudig en Blokhuyzen*.

TRIEST, het Oostenrijksch Brikschip *Montenegrino*, kapitein *N. Camilich*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Te Vlaardingen:

LISSABON, het Nederlandsch Hoekerschip *de Taag*, kapitein *C. Goudswaard*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

BEURS- EN MARKTBERIGTEN.

***MADRID** den 15 October.* Spanje, 3 per cents, $27\frac{1}{8}$ op 50 dagen geld, na beurstijd $26\frac{9}{16}$, $\frac{5}{8}$ geld; de 5 per cents 17 papier, na beurstijd $16\frac{7}{8}$ geld; Passive $5\frac{5}{8}$ geld en $5\frac{1}{4}$ papier; Coupons $13\frac{1}{2}$ geld en 14 papier.

***PARIJS** den 20 October.* Frankrijk 3 per cents 75. 30 a contant en 75. 35 tegen ultimo; de 5 per cents 114. 50 a contant en 114. 80 tegen ultimo; de Actien van de Bank 3240; Napels 99. 50; Spanje, 3 per cents, $27\frac{3}{4}$; dito Binnenl. $24\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$ tegen ultimo. — In weêrwil eener nieuwe daling der Engelsche Geconsolideerden, bleven de fondsen heden vrij ferm. De 3 per cents werden geopend op 75. 25 en sloten even als gisteren op 75. 35. Ook de 5 per cents sloten gelijk gisteren op 114. 80.

***LONDEN** den 19 October.* De 3 per cents Geconsolideerden $79\frac{1}{4}$ a contant, en $80\frac{1}{8}$ voor rekening; de Gereduceerden $78\frac{1}{4}$; de Actien van de Bank 181; Spanje, 5 per cents, 17 a contant en voor rekening; dito, 3 per cents, $27\frac{1}{4}$ voor rekening; Portugal, 4 per cents, 20 a contant, en 19 voor rekening; Mexico $16\frac{3}{4}$; Grenada Uitgestelde 3; Venezuela Uitgestelde $8\frac{3}{4}$; Holland, $2\frac{1}{2}$ per cents, $52\frac{3}{4}$, en dito, 4 per cents, Certific, $81\frac{1}{2}$. De Wissel op Amsterdam 12, $5\frac{1}{2}$ a $6\frac{1}{2}$; op drie maanden 12, 9 a 10, en op Rotterdam 12, $9\frac{1}{2}$ a 10.

***ANTWERPEN** den 21 October.* Weinig handel. Spanje Werk. Schuld, 5 per cents, werd verhandeld tegen $13\frac{3}{8}$; dito Binnenl., 3 per cents, werd verhandeld tegen $24\frac{3}{8}$, $\frac{7}{16}$, om $24\frac{7}{16}$ papier te blijven.

$2\frac{3}{4}$ ure. Spanje Werkel. Schuld, 5 per cents, blijft $13\frac{1}{4}$.

***AMSTERDAM** den 22 October.* Nederlanden, Werk. Schuld, $2\frac{1}{2}$ pc., $53\frac{5}{8}$ a $53\frac{13}{16}$, gebl. $53\frac{5}{8}$; id., 3 pc., $64\frac{7}{8}$; id., 4 pc., $83\frac{5}{8}$ a $83\frac{3}{4}$, gebl. $83\frac{5}{8}$; Amort.-Sijnd., $3\frac{1}{2}$ pc., $83\frac{1}{8}$; Aand. Hand.-Maatsch., $4\frac{1}{2}$ pc., $163\frac{1}{2}$ a 164, gebl. $163\frac{1}{2}$; Aand. Arnh. Spoorweg, $4\frac{1}{2}$ pc., 88. Rusland, bij *Hope en Co.*, 5 pc., $103\frac{1}{4}$; idem $18\frac{28}{29}$, 5 pc., $102\frac{1}{2}$; Negot. 1840, 4 pc., 86; idem bij *Stieglitz en Co.*, 4 pc., 86. Spanje, bij *Ardoin*, 1835, 5 pc., 13; idem £ 510, 5 pc., $12\frac{1}{16}$ a $12\frac{9}{16}$, gebl. $12\frac{1}{8}$; idem Coup., $10\frac{11}{16}$ a $11\frac{1}{8}$, gebl. $10\frac{11}{16}$; Nieuwe, 3 pc, $29\frac{1}{2}$; Binnenl., 3 pc., $24\frac{1}{8}$ a $24\frac{3}{8}$, gebl. $24\frac{1}{8}$. Portugal, te Londen, 4 pc., $22\frac{1}{4}$ a $22\frac{5}{8}$, gebl. $\frac{1}{4}$. Oostenrijk, Metaliek, 5 pc., 99; id., $2\frac{1}{2}$ pc., 50. Brazilië, te Londen, 5 pc., 83. Peru, te Londen, 6 pc., $16\frac{1}{4}$.

Koers van het Geld: Beleening 5 pc., Prolongatie $5\frac{1}{2}$ pc.

***AMSTERDAM** den 22 October.* Londen 2 maanden *f* 12. $07\frac{1}{2}$, kort *f* 12. 30; Hamburg 2 m. *f* 35, kort *f* $35\frac{5}{8}$ pap. Disconto 4 pCt.

***ROTTERDAM** den 22 October.* Nederlanden, Werkel. Schuld, $2\frac{1}{2}$ pc., $53\frac{3}{4}$. Spanje, *Ardoin*, £ 170, 5 pc., $12\frac{1}{8}$, $\frac{3}{16}$; Binnenl. Schuld, 3 pc., $24\frac{7}{16}$, $\frac{3}{8}$; Coupons *Ardoin*, $11\frac{1}{8}$.

***ROTTERDAM** den 21 October.* Parijs 2 maanden *f* $56\frac{1}{4}$, kort *f* $56\frac{3}{4}$; Bordeaux 2 maand. *f* $55\frac{7}{8}$, kort *f* $56\frac{1}{4}$; Frankfort 6 weken *f* $98\frac{3}{4}$.

Den 22sten. Londen 3 maanden *f* 11. 90; idem 2 maanden *f* 12. $07\frac{1}{2}$, kort *f* 12. 35; Hamburg 2 maanden *f* 35, kort *f* $35\frac{1}{8}$.

***AMSTERDAM** den 22 October.* TARWE flaauw en bijna niet in omgegaan; alleen verkocht: 124 ℔ N. Vriesche *f* 325. — ROGGE bij partij *f* 13 lager afgegeven, als: 117 ℔ Petersburger *f* 180 in Entr. — GERST in één doen: 110, 113, 114 ℔ Nieuwe Deensche *f* 217, *f* 226, *f* 228. — HAVER en BOEKWEIT zonder handel. — KOOLZAAD: op 9 Vat, in April £ $65\frac{1}{2}$; Oct. en Nov. £ $64\frac{1}{2}$. — LIJNZAAD flaauw: 112, 113 ℔ Petersb. *f* 320. — RAAPOLIE: op 6 w. *f* $37\frac{1}{4}$; Vlieg. *f* $36\frac{1}{4}$; in Mei eerstk. *f* $36\frac{3}{4}$; Nov. *f* 36; Dec. *f* $36\frac{1}{4}$. — LIJNOLIE: op 6 w. *f* 34; Vlieg. *f* 33. — HENNEPOLIE: op 6 w. *f* $35\frac{1}{4}$. — RAAPKOEKEN *f* 85 a *f* 87. — LIJNKOEKEN *f* 11 a *f* 13.

***DORDRECHT** den 21 October.* Heden waren de Middelprijzen der volgende Artikelen per mud Witte Tarwe *f* 11. 80, Roode dito *f* 9. 20, Rogge *f* 8. 30, Vroege Gerst *f* 6. 30, Late dito *f* 5. 80, Ongepelde Spelt *f* 3. 80, Boekweit *f* 8, Haver *f* 3. 60, Paardenboonen *f* 6. 60, Witte Boonen *f* 12. 25, Groene Erwten *f* 13, Witte dito *f* 10. 50, Raapolie, het vat, *f* 37. 50, Lijnolie, idem, *f* 35. 50, Koolzaad, het mud, *f* 12.

Voor nieuwe Tarwe was weinig kooplust, de beste soorten waren tot 50 a 60 *cents* lager moeijelijk te plaatsen, terwijl de mindere in die verhouding niet kon worden opgeruimd; Blaauwe 70, Zomer 50 *cents* lager. Rogge was niet ruim ter veil, is evenwel 10 *cents* lager gedaan. Winter- en Zomergerst is als noteren naar qualiteit genomen. Spelt, Haver en Paardenboonen als voren. Erwten met weinig verandering. Boekweit *f* 5 lager; goede Noord-Brabandsche *f* 240. In Koolzaad gaat weinig om.

***SCHIEDAM** den 21 October.* Jenever, het Nederl. Vat, zonder fust, *f* 26. 50; Amst. proef, idem idem, *f* 27. 75. Zonder de belasting.

Den 22sten. Jenever, het Nederl. Vat, zonder fust, *f* 26; Amst. proef, idem idem, *f* 27. 25. Zonder de belasting.

⁂ De Kamer van Koophandel en Fabrieken heeft Handelsberigten ontvangen van de Gezanten en Consuls te Hanover, Koningsbergen, Napels, Marseille en Straatsburg, welke gedurende vijf dagen op het Bureau van den Secretaris ter inzage der belanghebbenden zullen liggen.

De Kamer van Koophandel en Fabrieken,

Rotterdam VAN RIJCKEVORSEL, *President*.
den 22 *October* 1847. W. C. MEES, *Secretaris*.

⁂ Bestuurders van het Rotterdamsche Departement der *Maatschappij ter bevordering van het Godsdienstig Onderwijs onder de Slaven en verdere Heidensche bevolking, in de kolonie Suriname*, hebben van het Hoofdbestuur, afdeeling 's Gravenhage, ontvangen een verslag, waarvan zij het volgende belangrijke uittreksel aan hunne geachte medeburgers meenen te moeten geven:

„ De Heer *O. Tank*, Hoofddirecteur der Zendelingen „ van de *Moravische broeders*, heeft ons een staat van „ het getal slaven op iedere plantaadje doen toekomen. „ Hij schrijft ons dat het werk, in ongeveer vijftien jaren, „ zich van een beperkt aantal plantaadjen tot meer dan „ de helft der overige bevolking uitgestrekt heeft.

„ Van het jaar 1779, toen de eerste plantaadje voor „ het Christelijk onderrigt geopend, en weder iets later, „ toen het werk uitgebreid en de plantaadje *Sommelsdijk* „ aangekocht en betrokken werd, tot in het jaar 1818, „ toen zij op deze ééne plantaadje teruggedrongen waren, „ hadden de *Moravische broeders* met ontzagchelijke „ moeite en zwarigheden van allerlei aard te kampen; „ ja het scheen alsof het uitgestrooide zaad geheel verloren was. Doch na dat tijdvak van achteruitgang „ ontkiemde het weder langzaam en staat nu als een „ boom met vele takken; een boom waaronder reeds „ vele Negers beschutting gezocht en gevonden hebben „ voor hunne zielen. De Slaven-bevolking op de voor „ de *Moravische broeders* opengestelde plantaadjen bedraagt 18,834 zielen."

En verder:

„ Onderscheiden opmerkingen in de laatste jaren bevestigen de waarheid, dat het Evangelie werkelijk „ invloed uitoefent, ook dáár, waar men zulks niet verwacht zou hebben; zoo zijn onderscheiden plantaadjen „ voor de Zendelingen geopend, waar de Negers reeds „ langen tijd verzocht hadden hun onderwijs te mogen „ ontvangen."

Voorts worden tot proeven van den vooruitgang verschillende daadzaken opgegeven, onder vele andere deze:

„ De stad Paramaribo zelve: dat aldaar in het jaar 1818 „ 1068 personen aan de zorg der Zendelingen toevertrouwd waren, en in het jaar 1846 4120."

Nadat hier volgen eene reeks van plantaadjen, alwaar de *Moravische broeders* zijn toegelaten, vervolgt het verslag aldus:

„ Op alle deze plantaadjen te zamen woont, volgens „ opgave in den Surinaamschen almanak, eene bevolking „ van 18834 slaven, van welke 8982 zich geheel vrijwillig „ bij de Zendelingen tot bekoming van onderwijs hebben „ aangemeld."

Eindelijk ten slotte wordt gezegd:

„ De zegenrijke uitkomsten, in dit verslag gemeld, „ stellen de zaak in het ware daglicht, en vrijmoedig doen „ wij onzen Landgenooten de vraag, of hunne bijdragen „ niet nuttig zijn aangewend, ter opleiding van zoo vele „ onzer in volslagen duisternis verkeerende Natuurgenooten tot kennis der leer van onzen verheerlijkten „ Zaligmaker.

„ Het Hoofdbestuur acht zich ten minste gelukkig „ met die uitkomsten, en aarzelt niet om met het volste „ vertrouwen allen, die het heil der menschen ter harte „ nemen, uit te noodigen om zich bij deze vereeniging „ aan te sluiten, onder afbidding van Gods milden zegen „ over de pogingen, die aangewend worden om aan de „ werking van onze Evangelische Broeders in *Suriname* „ meerdere uitbreiding bij te zetten."

Gaarne willen Bestuurders van het *Rotterdamsche Departement* hunne Stadgenooten, die nog geene leden zijn, gelegenheid geven om het te worden, en zullen zij ondergeteekenden de schriftelijke opgaven daarvan gaarne ten hunnen huize aannemen.

Ds. J. P. SPRENGER VAN EYK, Wijnbrugstraat, wijk **1**, n.° 453.
Ds. H. N. VAN TEUTEM, Baan, wijk **3**, n.° 216.
D. G. VAN TEYLINGEN VAN KAMERIK, Boompjes, wijk **1**, n.° 64.
H. BLOM, Rijstuin, wijk **11**, n.° 84.
P. J. M. FAUCHEY, Wijnhaven, wijk **2**, n.° 228.
W. F. Baron VAN REEDE VAN OUDSHOORN, Leuvehaven, wijk **1**, n.° 228.
Ds. G. H. M. DELPRAT, Haringvliet, wijk **12**, n.° 41.
J. A. M. BICHON VAN IJSSELMONDE, Nieuwehaven, wijk **11**, n.° 112.
H. WACHTER *Pz.*, Wijnhaven, wijk **2**, n.° 257.

⁂ De Heeren Leden van het Departement Rotterdam der Maatschappij ***tot Nut van 't Algemeen***, welke voor hunne Echtgenooten een doorloopend **Toegang-Biljet**, tot bijwoning der Leesvergaderingen gedurende het aanstaande Wintersaizoen, mogten verlangen, worden, overeenkomstig Art. 33 der Departementswetten, verzocht, daarvan, vóór of uiterlijk op den 29 dezer maand October 1847, schriftelijk berigt in te zenden, aan het Departementsgebouw in den Oppert, met naauwkeurige opgave van Namen en Woonplaats; zullende, in zoo ver de localiteit zulks toelaat, daaraan kosteloos gevolg worden gegeven.

In naam van het Bestuur,
G. VAN REYN, *Secretaris*.

_ SCHILDERKUNDIG GENOOTSCHAP.

KUNSTBESCHOUWING

met DAMES,

Maandag den 25 October 1847.

_ Het **Bestuur** der Afdeeling ***Rotterdam*** van de **Nederlandsche Vereeniging tot *Afschaffing van Sterken Drank*** neemt de vrijheid den Ingezetenen dezer Stad vriendelijk te verzoeken, de Geldelijke bijdragen, die zij zouden willen afzonderen ten behoeve der Vereeniging, aan den Tresorier te doen toekomen; eene gesloten Bus is daartoe ten zijnen Huize, Boompjes, wijk 1, n.° 55, voorhanden.

De vele kosten die vereischt worden tot het doen drukken en meestal *gratis* verspreiden van Geschriftjes, doen groote behoefte gevoelen aan eene algemeene ondersteuning. Het Bestuur betuigt dengenen, die jaarlijksche bijdragen of giften aan hetzelve hebben toevertrouwd, zijnen welmeenenden dank, en vraagt met vrijmoedigheid van zulken die de aangewende pogingen goedkeuren, om, bij de sommen die zij jaarlijks afzonderen om de bestaande armoede *te gemoet te komen*, eene bijdrage om, door uitbreiding der Vereeniging, armoede *voor te komen*. Zij zal met dankbaarheid aangenomen en tot het genoemde einde nuttig worden besteed. Namens het Bestuur,

23 *October* 1847. J. A. C. VOORHOEVE, *Tresorier.*

Voor de menigvuldige blijken van deelneming, bij het overlijden van onze waarde Moeder en Behuwdmoeder, ELIZABETH OTTEVANGER, Wed. J. SNOEY, ons betoond, betuigen wij bij deze onzen hartelijken dank.

W.M DE BRUYN.
S. DE BRUYN, Aüe.

Voor de vele blijken van deelneming, betoond bij het overlijden van den Heer SAMUEL VAN DER CRAB, betuigen zijne wederzijdsche Betrekkingen hunnen hartelijken dank.

Rotterdam den 22 *October* 1847.

Ondertrouwd

WILLEM HENDRIK VAN DER MEERSCH
en
MARIE CONSTANTINE KASELITS.

Amsterdam den 21 *October* 1847.

Eenige kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden, zoo binnen als buiten de Stad.

Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER KLASINA MARGARETHA MABÉ GREVINGH, geliefde Echtgenoot van

Rotterdam P. VAN DER GOOT, *Pz.*
den 21 *October* 1847.

Algemeene kennisgeving.

Heden overleed, aan verval van krachten, onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder, WILHELMINA HENDRIKS, Weduwe van JOANNES STRAETEMANS, in den ouderdom van 77 jaren.

Rotterdam Uit aller naam,
den 16 *October* 1847. J. STRAETEMANS.

Op heden overleed, tot onze diepe droefheid, na eene kortstondige, hevige ziekte, onze geliefde Zuster, Mejufvrouw SUSANNA VAN WEEL, Weduwe van wijlen den Heer A. KORTEWEG *Az.*, in den ouderdom van ruim 65 jaren.

P. VAN WEEL,
Sommelsdijk A. VAN WEEL *Az.*,
den 20 *October* 1847. *Executeurs-Testamentair.*

Heden overleed mijn geliefde Broeder, de Heer C.S WAALBOER, na een geduldig lijden van eenige weken, in den ouderdom van bijna een en zeventig jaren.

Leyden
den 20 *October* 1847. B. WAALBOER.

_ KONINKLIJKE ZUID-HOLLANDSCHE SCHOUWBURG, *onder directie van den Heer* ***A. Peters.***

Op Saturdag den 23 October 1847: **DE SCHOONZOON VAN EEN MILLIONNAIR**, Tooneelspel, in vijf bedrijven, naar het Fransch, door *J. Beems* (nooit alhier vertoond). Gevolgd door: **HET WETBOEK DER VROUWEN**, Blijspel met Zang, in één bedrijf, naar het Fransch, door *J. Beems*. Aanvang ten **zes** ure.

_ **SCHOUWBURG**

DOOR IJVER VRUCHTBAAR,

ten Huize van *C. POO*, in de Nadorstlaan, op Maandag den 25 October 1847: **DE HELD VAN TRAFALGAR**, Tooneelspel, in twee bedrijven. Na hetzelve: **HET ZONDERLINGE TWEEGEVECHT**, Blijspel in drie bedrijven. Entree **30** *Cents*, gedeeltelijk in Vertering. Aanvang ten 7½ ure.

_ Schouwburg *Mercurius,*

in de Bagijnenstraat.

Op Maandag den 25 October 1847: **DE DRIE MINNAARS IN ANGST**, of *de Uiterste Wil van den Overledene*, Blijspel in twee bedrijven. Na hetzelve: **HET ZAL LAAT WORDEN**, Blijspel met Zang, in twee bedrijven. Aanvang ten 8 ure precies. HORDIJK.

_ HERSTEL VAN TANDEN.

ANDRÉ FRESCO, *Chir. Dentiste et Med.*, brengt ter kennis van zijne geëerde Stadgenooten en Belanghebbenden, dat hij steeds voortgaat met het **INZETTEN** van **MINERALE TRANSPARANTE** en **PORSELEINEN GEGOTEN KUNSTTANDEN**, met en zonder Veren of Hechtsels, in zoo verre de Gezondheidsstaat van de Mondholte zulks toelaat. Bovengenoemde is dagelijks te **Raadplegen** over alle **Ziekten** en **Gebreken** van den **Mond**, en over het aangaan van **Abonnementen** enz. Wonende aan den afloop der Westewagenstraat, n.° 654, te Rotterdam.

_ Wordt tegen zeer matigen Prijs *TER OVERNEMING* aangeboden eene **HERBERG**, met **BILJART**, in het Volkrijkste Gedeelte van de Binnenstad. Te bevragen bij *F. VAN DER HORST*, **Lees-Bibliotheek**, in den Houttuin.

_ ***BUITENGEWONE GENEZING*** **door**

HOLLOWAY'S ZALF EN PILLEN.

Een nooit falend Middel ter genezing van alle soorten van **SCHURFT, SCHEURBUIK en KWAADSAPPIGHEID.**

HENRY HILL, thans Huisknecht van Lord B., was vroeger uit de dienst van den Hertog van D. ontslagen, dewijl hij groote Scorbutische Vlekken over zijne Handen en Aangezigt had, die hem geheel mismaakten. Hij was gedurende 12 maanden onder behandeling van de Geneesheeren uit het gevolg van zijnen Meester geweest, doch zonder eenigen goeden uitslag, en werd eindelijk onherstelbaar verklaard en ontslagen. De arme Man, hopeloos zijnde, begon eindelijk ***Holloway's* Zalf en Pillen** te gebruiken, met dat goed gevolg, dat de Ziekte uit het bloed weggenomen werd en hij in minder dan 3 weken genas.

Zijn op *franco* aanvraag à contant te bekomen bij Mejufvr. de Wed. *J. S. MEULENHOFF*, Depôthoudster te Zwolle; aan het Hoofd-Depôt bij den Heer *F. E. VAN SANTEN KOLFF*, te Rotterdam, als mede te Londen, Strand 244, *Holloway's Inrigting.*

_ De Ondergeteekenden, van hunne Buitenlandsche Reis terug gekomen, brengen ter kennis hunner geëerde Begunstigers, zoo binnen als buiten de Stad, dat zij in de voornaamste **Fabrijken** van ***Frankrijk*** en ***Engeland*** de

NAJAARS- EN WINTER-ARTIKELEN

hebben ingekocht. Ten gevolge der **groote Geldschaarschte** en **lusteloosheid** in den **Handel**, zijn zij in staat gewcest ***BUITENGEWOON LAGE PRIJZEN*** te bedingen, en kunnen dierhalve hunne **ruime Sortering**

NIEUWE GOEDEREN

tegen **ZEER VOORDEELIGE PRIJZEN** aanbieden, waarvan het geëerd Publiek, bij hun bezoek, zich zal overtuigen.

WESTNIEUWLAND, **ALLAN & Co.**
22 *October* 1847.

_ *ROTTERDAM.* De Heer **S. N. DENTZ**, *Dentist van HH. MM. den Koning en de Koningin, en van HH. KK. HH. den Prins van Oranje en Prins* Frederik *der Nederlanden enz. enz.*, is alhier gearriveerd en zal tot ***Donderdag den 28sten*** vertoeven; gelogeerd bij den Heer ***VERHAREN,*** in ***den Arend***, op de Hoogstraat.

_ **TANDMIDDEL** VAN ***Doctor JOBERT.***

Dit beroemd **Tandmiddel**, dienende voor alle door rotting van Tanden en Kiezen ontstane **Kwalen**, benevens de **SAPONINE**, die tot het **Schoonmaken** van Witte en Gekleurde ***Handschoenen*** gebezigd wordt, zijn te bekomen aan het **DEPOT** van **BLOEDZUIGERS.** Adres bij ***F. E. VAN SANTEN KOLFF,*** *Apotheker*, te Rotterdam.

_ SIROP DE DIGITALE DE LABÉLONYE,

Pharmacien à Paris.

Ce Sirop est prescrit depuis 10 *ans par les plus illustres médecins français, parmi lesquels nous citerons MM. les professeurs* Andral, Bouillaud, Fouquier, Marjolin, Rostan *etc. Il résulte des déclarations d'un grand nombre d'entr'eux, qu'il est employé avec un succès constant dans le traitement des* ***Maladies du Cœur.*** *Il calme promptement les palpitations les plus vives; dans celui de* ***l'Hydrothorax*** *ou hydropisie de poitrine et de toutes les* ***Hydropisies*** *essentielles, qui ne tardent pas à disparaître, dans leur début, par la seule action ce médicament; enfin contre les* ***maladies de poitrine,*** *rhumes, asthmes, catarrhes, etc.*

Toutes les bouteilles sont recouvertes d'une capsule, sur laquelle sont gravés ces mots: **Sirop de Digitale de Labélonye.** — *Pharmaciens Dépositaires:* F. E. VAN SANTEN KOLFF, *dépositaire général pour toute la Hollande à* Rotterdam; F. ROMEYN, *à* Arnhem; *Méd.* M. D. BOSCH, *à* Bois-le-Duc; A. P. MAASSEN, H. J. VAN DEN GOORBERG, *à* Breda; VAN RENESSE, *à* La Haye; GROSSIER, *à* Maastricht; BLAECKE DE LIGNY, *à* Middelbourg; J. H. COENEN, *à* Nymègue; A. P. MILIUS, *à* Utrecht, *et dans presque toutes les pharmacies de chaque ville.*

_ Er wordt gevraagd een **Gehuwde SMIDSKNECHT**, het ***Boerenwerk*** grondig verstaande, van de Protestantsche Godsdienst en van Goede Getuigschriften voorzien. Men vervoege zich in persoon bij A. SCHAAP, *Mr. Smid*, te Bleiswijk.

_ Men vraagt terstond een

LOOPJONGEN,

van de Protestantsche Godsdienst. Adres bij *H. T. HENDRIKSEN*, Kantoor-Boekhandelaar, Hoogstraat, G, 62.

_ Men verlangt ten spoedigste een

LOOPMEISJE.

Adres **Hoofdsteeg**, wijk **II**, n.° **101.**

_ Men vraagt een **JONGELING**, **14** a **16** jaren oud, goed kunnende **Schrijven** en **Rekenen**, tot het verrigten van **Kantoorwerkzaamheden.** Adres, met *franco* Brieven onder letters B X, bij de Boekhandelaren *VAN DER MEER & VERBRUGGEN*, te Rotterdam.

_ Er wordt gevraagd, tegen November aanstaande, een bekwaam **KOEKBAKKERS-KNECHT**, van de Protestantsche Godsdienst. Adres ter Boekhandel en Drukkerij van de Erve *MULDERS*, Steiger, over de Korenbeurs. Brieven *franco.*

_ Er wordt tegen November *TE HUUR* aangeboden, voor een **Burgerman of Jongeling**, eene **GESTOFFEERDE KAMER**, voorzien van alle **Gemakken**, en des verkiezende met den **KOST**, op voordeelige Condition. Adres, onder letter T, aan het Bureau dezer Courant.

_ Men vraagt *TE HUUR*, tegen 1 Februarij aanstaande of vroeger, in de Boompjes of in de nabijheid van dezelve, eene **WONING**, tegen den prijs van ***f* 300** tot ***f* 500** per jaar. Opgave van Stand en Huurprijs, onder letter B, bij den Boekverkooper *H. A. KRAMERS*, achter de Beurs, alhier.

_ *UIT DE HAND TE KOOP*, voor zeer billijken Prijs, eene ***Fransche* PIANINO**, zoo goed als nieuw, met een krachtigen en aangenamen Toon, zijnde tevens een schoon Meubelstuk; voor de deugdzaamheid wordt ingestaan. Adres bij *H. T. HENDRIKSEN*, Boekhandel en Drukkerij, Hoogstraat, G, 62.

_ *TER OVERNEMING* wordt aangeboden eene winstgevende **TAPPERIJ**, zijnde een **Nachthuis**, welke door eene Vrouw kan worden waargenomen, met het HUIS er bij *TE HUUR.* Adres, onder letter Z, bij den Boekhandelaar *CORNELIS ARRENBERG*, op de Noordblaak alhier. Brieven *franco.*

_ In een der Volkrijkste gedeelten van de Buitenstad wordt *TER OVERNEMING* aangeboden eene Nette **SLIJTERIJ** in **WIJNEN** en **GEDISTELEERD**, met het HUIS en TUIN *IN HUUR*, a *f* 125 's jaars. Adres aan het Commissie-Kantoor van *J. BRICOU*, in de Lange Baanstraat, wijk **10**, n.° 289. Brieven *franco.*

_ In een Volkrijk gedeelte der Binnenstad wordt met primo November, tegen Contante Betaling, *TER OVERNEMING* aangeboden de **OPSTAND** van eene **BOTER- KAAS-** en **MELKNERING**, met het HUIS *IN HUUR.* Adres aan het Commissie-Kantoor van *J. BRICOU*, in de Lange Baanstraat. Brieven *franco.*

_ *UIT DE HAND TE KOOP* **Twee** hechte, sterke en zeer goed gesitueerde **HUIZEN**, aan eene der Havens binnen deze Stad, omtrent welke nadere informatien zijn in te winnen bij *G. NIMMO*, aan de Korte Hoogstraat alhier.

_ Het **WINKELHUIS, BOVENHUIS** en **ERVE**, staande en gelegen aan de zuidzijde van de Hoogstraat, tusschen de Wijde Markt- en Moriaanstegen, te Rotterdam, wijk **7**, n.° 117, hetwelk op Woensdag den 20 October ll., door den Notaris *VAN DER HOOP*, in het Locaal der Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade binnen dezelve Stad, is geveild, zal aldaar op Woensdag den 27 October 1847, des namiddags ten 4 ure, worden afgeslagen.

_ PUBLIEKE VEILING,

op Maandag den 25 October 1847, des voormiddags ten half elf ure, in het Logement *de Zon*, aan den Steiger te Rotterdam, van

50 Lasten *Odessa Poolsche* TARWE,

in gezonden staat aangebragt, liggende op Zolders. Nadere onderrigting ten Kantoren van *MENSING & DE KUYPER* en *VAN ZWIJNDREGT & ZIJNEN.*

_ PUBLIEKE VEILING,

op Maandag den 25 October 1847, des voormiddags ten half elf ure, in het Logement *de Zon*, aan den Steiger te Rotterdam, van

circa **70 Lasten ROGGE,**

min of meer beschadigd aangebragt van St. Petersburg, per het Schip *Annechina*, Kapitein *E. S. van der Wijck.* Nadere onderrigting ten Kantoren van *W.M & ALBS. SMALT* en *VAN ZWIJNDREGT & ZIJNEN.*

_ PUBLIEKE VEILING, op Maandag den 25 October 1847, des voormiddags ten 10½ ure, in het Logement *de Zon*, aan den Steiger te Rotterdam, van eene partij van circa **66 Lasten Gezonde *Petersburger* ROGGE,** direct uit Zee alhier aangevoerd, en liggende zoo als nader zal worden aangewezen. Nadere onderrigting te bekomen bij *SCHADEE & Co.*

_ Men is van meening, ten overstaan van den Notaris BASTIAAN VAN STAVEREN, residerende binnen de stad Delfshaven, op Maandag den **25** October 1847, des morgens ten negen ure, vóór de Huizinge staande en gelegen aan de westzijde der Oude Haven of Kolk, wijk A, n.° 88, aldaar, na gedane aangifte conform de Wet, bij opbod en afslag, aan de meestbiedenden of eerstmijnenden, om ***Contant Geld***, te verkoopen: Eenige **MEUBELAIRE GOEDEREN** en Gemaakt **ZILVERWERK**, als: eene Mahonijhouten Chiffonnière, een Cylinder-Buffet, eene Mahonijhouten Ronde Tafel en andere Tafels, eene Pendule, een Wedrglas, een Ledekant met Behangsel, Spiegels en Schilderijen, Stoelen en Mahonijhouten Stoven, Bedden en Toebehooren; Tafellinnens, Koper-, Tin-, Glas-, Aarde- en Verlaktwerk, Vloerkleeden, Tafelserviezen, eenige **Boeken**, waaronder een Bijbel met Platen, en hetgene verder zal worden vertoond; zijnde de voorschreven Goederen nog HEDEN, des morgens van 9 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 ure, voor een ieder te bezigtigen.

_ O. J. VAN WAGENINGEN, E. BOONEN, H. VRIESENDORP, J. P. M. BOONEN, E. MAURITZ en A. C. VAN WAGENINGEN *Junior*, Makelaars te Dordrecht, als last hebbende van hunne Meesters, zijn voornemens te veilen en te verkoopen: **2000 *Koperwijksche, Holmstrandsche* en *Bijhavensche* BALKEN**, maats en ondermaats, van 4 El 5 Palm (16 V.) tot 8 El 5 Palm (30 V.), **1000 Grijnen *Narva* BALKEN** en eene partij ***Narva* SPARREN**, voorts eene partij **KOLDERS, DEELEN** en andere **HOUTWAREN**, welke twee dagen vóór de verkooping gemeld zullen liggen, de Balken in het Maartensgat, en het overige in de Loodsen en Erven van *Jacob Vriesendorp en Zoonen.*

De verkooping zal zijn op de Zaal boven de Stads Waag, bij de Beurs, op Vrijdag den 29 October 1847, des namiddags ten **drie ure** precies. Nadere onderrigting is te bekomen bij bovengenoemde Makelaars.

_ VERKOOPING van **doode IJPEN-** en **KASTANJEBOOMEN**, op Saturdag den 6 November 1847, des voormiddags ten 11 ure, op het Stads Timmerhuis te Rotterdam, volgens de Notitien, aldaar verkrijgbaar. *Zegt het voort.*

_ ***TWAALFDE VERVOLG*** van den **CATALOGUS** der *Hollandsche* en *Fransche* **Leesbibliotheek van *Cornelis Arrenberg,*** op de Noordblaak, B, 276, te Rotterdam, zijnde van N.° **5204** tot N.° **5496**, en dus bijna **driehonderd** der **Nieuwste Werken** bevattende, is hier bij bovengenoemde verkrijgbaar.

Te Rotterdam, bij JAN ARRENBERG & Co.